

Ἀπὸ τὴν μακεδονικὴν ἐκστρατείαν.— Τὸ Σαραντάπορον

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΥΣΤΕΡΟ ΦΙΛΙ

Ἡ πυροβολικὴ εἶχε σκάψει τὸν τόπο στὸ Σαραντάπορο. Μέσα ἐκεῖ ἐχώθησαν σάρκες ἀμούστακων παιδιῶν, ἔμειναν κορμιά λεβέντικα. Ἡ νύχτα ἐσταμάτησε τὸν ἀνθρωποκτόνο ἀγῶνα. Ὁ ἐχθρὸς κάπου-κάπου πυροβολοῦσε γιὰ νὰ κρύψη τὴν φυγὴν του.

Ὁ οὐρανὸς συγνεφιασμένος ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα, κατάμαυρος τὸ βράδυ ξέσπασε, ὅταν ἡ νύχτα ἀπλώθηκε· νερὰ ὀρμητικὰ διάβηκαν ἀπὸ τὴν λαγκαδιά, οἱ στρατιῶτες δὲν βρίσκουν μέρος νὰ σταθοῦν καὶ μένουν ἐκεῖ ἀτάραχοι, περιφρονοῦν τὸ δρόλαπα καὶ τὸ χαλάζι.

Νύχτα τοῦ θρήνου! Οἱ πληγωμένοι κάτω στὴν λαγκαδιά, στὰ πουρνάρια, σύρριζα στὶς πέτρες φωνάζουν καὶ παρακαλοῦν. Τὸ αἷμα τρέχει ἀδιάκοπα, ἡ ζωὴ των φεύγει λίγη-λίγη.

Καὶ δὲν εἶνε μόνον αὐτοί. Πέρα εἰς τὴν ράχη, ἐκεῖ ποῦ ὁ ἐχθρὸς εἶχε τὰ προχώματά του, ἔχουν μείνει οἱ πληγωμένοι χωρὶς βοήθειαν καὶ μᾶς στέλνουν ἓνα πονετικὸ ἀλλάχ ποῦ ξεσχιζεῖ τὴν καρδιά.

Ἡ βροχὴ συνεπλήρωσε τὴν καταστροφὴ τῶν ὀπίδων καὶ τῶν

σφαιρών. Κατὰ τὰ ἐξημερώματα ἡ βροχὴ ἐσταμάτησε. Εἰς τὸν τόπον τοῦ θρήνου καὶ τοῦ σπαραγμοῦ φωνὴ δὲν ἤκούετο. Ἡ ἡμέρα μᾶς ἐβεβαίωσε ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔφυγε. Χωρὶς προφύλαξι ἐτρέξαμεν εἰς τὸν σωρὸν τῶν νεκρῶν. Εἰς τὴν λαγκαδιὰ τὰ πτώματα εἶχαν σταματήσει σὲ μεγάλες πέτρες ἢ σὲ δένδρα παχύκορμα. Μερικοὶ εἶχαν ξερριζώσει τὰ μικρὰ πουρνάρια ἀπὸ τὴν πάλην καὶ τὴν ἀγωνίαν, ἄλλοι ἔσκαψαν τὸ ὑγρὸ ἔδαφος μὲ τὰ νύχια τῶν.

Ἐνας στρατιώτης ἀπὸ τὸ Αἴγιον, ὁ Κατσιγιαννόπουλος, εἶχε μιὰ ἀγαματένια στάσι. Κρατοῦσε τὸ ντουφέκι ξαπλωμένος εἰς τὸ ἀριστερὸ πλευρό, τὸ πρόσωπό του γυρισμένο πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ τὸ στόμα του ἀνοιχτό. Γελοῦσε ὁ πολεμιστής.

Παρακάτω ἄλλος εἶχε ἀγκαλιάσει μιὰ πέτρα. Εἰς τὰ πρῶτα προχώματα τῶν Τούρκων εὐρέθη ἕνας στρατιώτης κρατῶντας τὴν μικρὴ ξιφολόγη τοῦ μάνλιχερ καὶ δίπλα του ἕνα κορμί Τούρκου κατατρυπημένο.

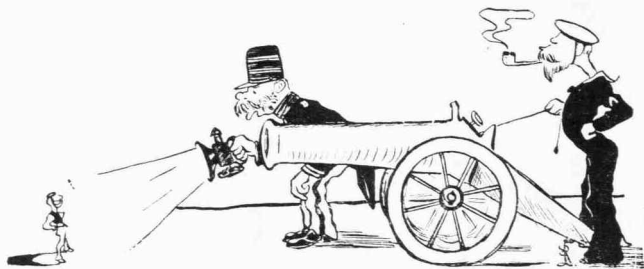
Τ' ἀγάλματα αὐτὰ μαζεύτηκαν καὶ σωριάστηκαν σ' ἕναν τάφο, ἔμειναν ἐκεῖ γιὰ νὰ διαλαθοῦν τὸν θρίαμβό μας.

Ἐνας νεκρὸς ἥρωας μᾶς κράτησε ἀρκετὴ ὥρα σκεπτικούς. Κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τοῦ χαλάσῃ τὴν ἡσυχίαν, νὰ τὸν ἀποσπᾷ ἀπὸ τὴν χαρὰ του. Κρατοῦσε μὲ τὰ δυὸ χέρια μιὰ μικρὴ φωτογραφία ἀγγελοπρόσωπης γυναίκας· εἶχε τὰ χεῖλια του κολλήσει ἀπάνω τῆς κι' ἔτσι ξεψύχησε τὴν τρομερὴ νύχτα. Τί λόγια νὰ τῆς εἶπε τὴν ὕστερη στιγμή....

Ἐτσι τὸν πιάσαμε καὶ τὸν τοποθετήσαμε στὸν λάκκο. Ὅλοι ἐπρόσεχαν μὴν τὸν ἐνοχλήσουν, μὴν τοῦ κόψουν τὸ ὕστερο φιλί...

(Ἰ. Ἀπερίλης, 1913)

ΜΙΧ. Λ. ΡΟΔΑΣ

(Ἡ ἀπειλὴ τῆς Ἰταλοαυστριακῆς ναυτικῆς ἐπιδείξεως κατὰ τοῦ μικροσκοπικοῦ Μαυροβουνίου)